



نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۶۷

کوکب

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۴۶۷، «کوکب» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «کوکب» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «کوکب» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۴۶۷
ریشه	کوکب
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۴۵

فهرست مشتقات

۱. الْكَوَاكِبُ (۱) ۲. الْكَوَاكِبِ (۱) ۳. كَوْكَبًا (۲) ۴. كَوْكَبٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

- | | | | | |
|-------------|--------------|-------------|-------------|--------------|
| ۱. ابو (۲) | ۱۰. جنن (۱) | ۲۰. سمو (۲) | ۲۹. عشر (۱) | ۳۸. مسس (۱) |
| ۲. احد (۱) | ۱۱. حبيب (۱) | ۲۱. شجر (۱) | ۳۰. علم (۱) | ۳۹. نثر (۱) |
| ۳. ارض (۱) | ۱۲. درر (۱) | ۲۲. شرق (۱) | ۳۱. غرب (۱) | ۴۰. نور (۶) |
| ۴. افل (۲) | ۱۳. دنو (۱) | ۲۳. شکو (۱) | ۳۲. قمر (۱) | ۴۱. هدی (۱) |
| ۵. الله (۴) | ۱۴. ربب (۱) | ۲۴. شمس (۱) | ۳۳. قول (۳) | ۴۲. وحد (۱) |
| ۶. اله (۴) | ۱۵. رئی (۳) | ۲۵. شیء (۲) | ۳۴. کلل (۱) | ۴۳. وقد (۱) |
| ۷. انس (۱) | ۱۶. زجج (۲) | ۲۶. صبح (۲) | ۳۵. کود (۱) | ۴۴. وله (۴) |
| ۸. انن (۲) | ۱۷. زیت (۲) | ۲۷. ضرب (۱) | ۳۶. لیل (۱) | ۴۵. یوسف (۱) |
| ۹. برک (۱) | ۱۸. زین (۲) | ۲۸. ضوء (۱) | ۳۷. مثل (۲) | |
| | ۱۹. سجد (۱) | | | |

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۷۶ } فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآخِلِينَ
۲. { يوسف - ۴ } إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ
۳. { النور - ۳۵ } اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۴. { الصافات - ۶ } إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الثُّنْيَا يَزِينُهُ الْكَوَاكِبُ
۵. { الانفطار - ۲ } وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ